

İŞSİZLİK İSTATİSTİKLERİNDE ÖNEMLİ YENİLİKLER Ocak ayında işsizlik oranı düşerken atıl işgücü oranı yükseldi

Seyfettin Gürsel^{*}, Gökçe Uysal^{**}, Hamza Mutluay^{***}, Mehmet Cem Şahin^{****}

Yönetici Özeti

TÜİK 10 Mart 2021 tarihinde yayınladığı Ocak ayı Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) istatistiklerinde bir dizi önemli yenilik yapmıştır. Bu yeniliklerin neler olduğu ve neden önemli oldukları aşağıda “HİA istatistiklerinde yenilikler” başlığı altında ele alınmaktadır. Bu İPG araştırma notunda söz konusu yenilikler dikkate alınarak bazı değişiklikler yapılmıştır. Okurlarımıza önce bu bölümü okumalarını öneririz.

Aylık istihdam serisine göre Aralık’tan Ocak’a istihdam ve işgücünde paralel artışlar kaydedilmiş, bu durumun bir sonucu olarak da işsiz sayısı hemen hemen aynı kalmıştır. Ancak işgücündeki ve istihdamdaki artışların bir ayda 800 bin kişiyi aşması sonucunda işsizlik oranı yüzde 12,6’dan yüzde 12,2’ye gerilemiştir. Bir ayda gerçekleşen bu artışların Mayıs’tan Haziran’a geçişte kaydedilen artışlara benzer boyutta olduğu görülmektedir. 2020 4. Çeyrekte yüksek GSYH artışının da istihdamı desteklediği tahmin edilebilir.

TÜİK tarafından açıklanan alternatif işsizlik göstergeleri, Aralık ayından Ocak ayına potansiyel işgücü olarak tanımlanan (iş aramadığı halde çalışmaya istekli ve hazır ile iş aradığı halde kısa zamanda çalışmaya başlayamayacak olan) kişilerin sayısında bir gerileme olduğuna işaret etmektedir. Buna karşın, zamana bağlı eksik istihdam olarak adlandırılan (aslında daha uzun saatler çalışmak istemesine rağmen iş bulamadığı için haftada 40 saatin altında çalışan) kişilerin de dahil edildiği bir diğer alternatif işsizlik göstergesinde önemli artışlar olduğunu göstermektedir.

Sektörel verilere göre sanayi istihdamında 14 binlik artış, inşaat istihdamında ise 9 binlik azalış kaydedilmiştir. Tarım ve hizmetlerde ise sırasıyla 366 ve 451 binlik istihdam artışı kaydedilmiştir. Hizmetler sektöründeki bu kuvvetli artışın incelenmesi için daha ayrıntılı verilerin açıklanması beklenmektedir. Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre tarım dışı işsizlik oranı 2021 Ocak ayında 2020 Aralık ayına kıyasla 0,5 yüzde puan azalarak yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir.

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre kadın işgücüne katılım oranı Aralık’ta yüzde 30,8’den Ocak’ta yüzde 32’ye yükselmiştir. Aynı dönemde erkek işgücüne katılım oranı da yüzde 66,9’dan yüzde 68,2’ye artmıştır. Aynı dönemde erkek işsizlik oranları yüzde 11,9’dan yüzde 11,4’e gerilerken kadın işsizlik oranları 13,9’dan yüzde 14,1’e yükselmiştir. Kadınların hızla işgücü piyasasına dönmesinin yarattığı fırsatı heba etmemek için işsizlik oranlarındaki toplumsal cinsiyet farkının daraltılmasına yönelik önlemlerin tasarlanması gerekir.

HİA istatistiklerinde yenilikler

TÜİK’in 10 Mart tarihinde açıkladığı Ocak ayı HİA istatistikleri bir dizi yenilik içeriyor. Bu yenilikleri dâhil edebilmek için, her ay HİA istatistiklerinin açıklandığı gün yayınladığımız “İşgücü Piyasası Görünümü” başlıklı araştırma notuna bazı değişiklikler ve eklemeler yapmamız gerekti. Bu nedenle İPG notunu iki günlük gecikme ile

^{*} Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, Betam, Direktör, seyfettin.gursel@eas.bau.edu.tr

^{**} Doç. Dr. Gökçe Uysal, Betam, Direktör Yardımcısı, gokce.uysal@eas.bau.edu.tr

^{***} Hamza Mutluay, Betam, Araştırma Görevlisi, hamza.mutluay@eas.bau.edu.tr

^{****} Mehmet Cem Şahin, Betam, Araştırma Görevlisi, mehmetcem.sahin@eas.bau.edu.tr

yayın ediyoruz. HİA istatistiklerinde yer alan yenilikleri tanıtırken beraberinde İPG notunda yaptığımız değişiklikleri de belirtmek istiyoruz.

Yapılan yeniliklerin kuşkusuz en önemlisi işsizlik oranına ilave olarak 3 alternatif işsizlik oranının açıklanmasıdır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tanımına göre bir kişinin işsiz olarak kayıt edilmesi için iş araması gerektiğinden TÜİK de “standart” olarak adlandırılabilir işsizlik oranını (İşsizler / İşgücü; İşgücü = İstihdam + İşsizler) şeklinde hesaplıyordu. Dolayısıyla çalışmak isteyen ama çeşitli nedenlerle iş aramayan nispeten geniş bir kitle işsizlik hesabında tanım icabı yer almıyordu.

Geçen yılın bahar aylarında korona salgınının yarattığı tahribat sonucu işgücü göstergelerinde sıra dışı gelişmeler ortaya çıktı. İstihdam ve çalışma saatleri büyük çapta azalırken işsiz sayısında artış son derece sınırlı kaldı. Aynı süre içinde salgın öncesi (Ocak 2020) çalışmaya istekli ama iş aramayan sayısı yaklaşık 2,5 milyondur. Salgınla birlikte 5 milyona sıçradı. Bu sıra dışı gelişmelerin sonucunda standart ya da dar tanımlı işsizlik oranının azaldığı görüldü. Açıkçası standart işsizlik oranı işsizlikte yaşanmakta olan dramatik gelişmelerin gerçekçi bir göstergesi olmaktan çıkmıştı. Alternatif işsizlik oranlarına olan ihtiyaç bariz bir şekilde kendini göstermişti.

2020 yılında TÜİK bu boşluğu doldurmaya yönelik hazırlıktan sonra ilk kez 10 Mart 2021 tarihinde Ocak ayının istatistiklerinde üç farklı “genişletilmiş” işsizlik oranına yer verdi¹. Bu oranların nasıl hesaplandığı “Alternatif İşsizlik Oranları İle İlgili Tanımlar” başlıklı kutuda açıklanmaktadır. Bu alternatif işsizlik oranları bundan böyle İPG notunda da yer alacaklar ve yorumlanacaklardır (Şekil 2). Türkiye işgücü piyasasında yaşanan sıra dışı gelişmeleri vurgulamak amacıyla İPG notumuzda yer vermekte olduğumuz “Ümidi Kırıklar” ve “Diğer” istatistiklerine alternatif işsizlik oranlarının açıklanması ile birlikte gerek kalmadığını belirtelim.

İkinci önemli yenilik, üç aylık ortalamaları içeren ve bu nedenle “dönemsel” olarak adlandırılan işgücü istatistiklerinin aylık olarak yayınlanmasıdır. En son 10 Şubat’ta Ekim, Kasım ve Aralık aylarının ortalamasını yansıtan “Kasım Dönemi” verileri yayınlanmıştı. Bu kez Aralık dönemi (Kasım-Aralık-Ocak) yerine Ocak ayı verileri yayınlandı. Üç aylık ortalama veriden aylık veriye geçişin HİA örnekleminin büyütülmesi ile mümkün olduğunu hatırlatmak isteriz. Böylece işgücü piyasasındaki gelişmeler 70 günlük gecikme yerine 40 günlük gecikmeyle, dolayısıyla daha güncel olarak takip edilebilecektir.

Üçüncü yenilik “manşet” işsizlik oranı ile ilgilidir. Manşet işsizlik oranı 10 Mart’tan itibaren mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı olarak yayımlanıyor. Önceden, TÜİK HİA Haber Bültenlerinde mevsim etkilerinden arındırılmamış işsizlik oranını öne çıkartıyordu. Türkiye’de pek çok ekonomik faaliyetin mevsimsel olarak az ya da çok değişim gösterdiği, dolayısıyla istihdamın da mevsimden mevsime, ekonomik koşullardan bağımsız olarak önemli dalgalanmalara maruz kaldığı bilinmektedir. İstihdamda yaşanan mevsimsel dalgalanmalar da işsizlik oranına zaman zaman yanıltıcı bir boyut katabiliyordu. Gerçi TÜİK mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranlarını da yayınlıyordu ama bu oranlar ekonomi medyasında yeterince dikkate alınmıyordu. Bu değişikliklerle birlikte kamuoyunun işsizlikteki gelişmeleri daha kolay izleyebileceğini söyleyebiliriz.

Betam olarak İPG notlarında manşetimizde mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranlarına odaklanmaktaydık. Bu kararın altında tarımda işsizliğin nispeten düşük olması ve salınımlarının nispeten şiddetli olması yatıyordu. Ancak hem mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranlarının manşete taşınması hem de alternatif işsizlik tanımlarının getirilmesiyle birlikte Betam’ın da İPG’de tarım dışı işsizlik oranları yerine genel işsizlik oranlarını manşete taşınmasını uygun buluyoruz.

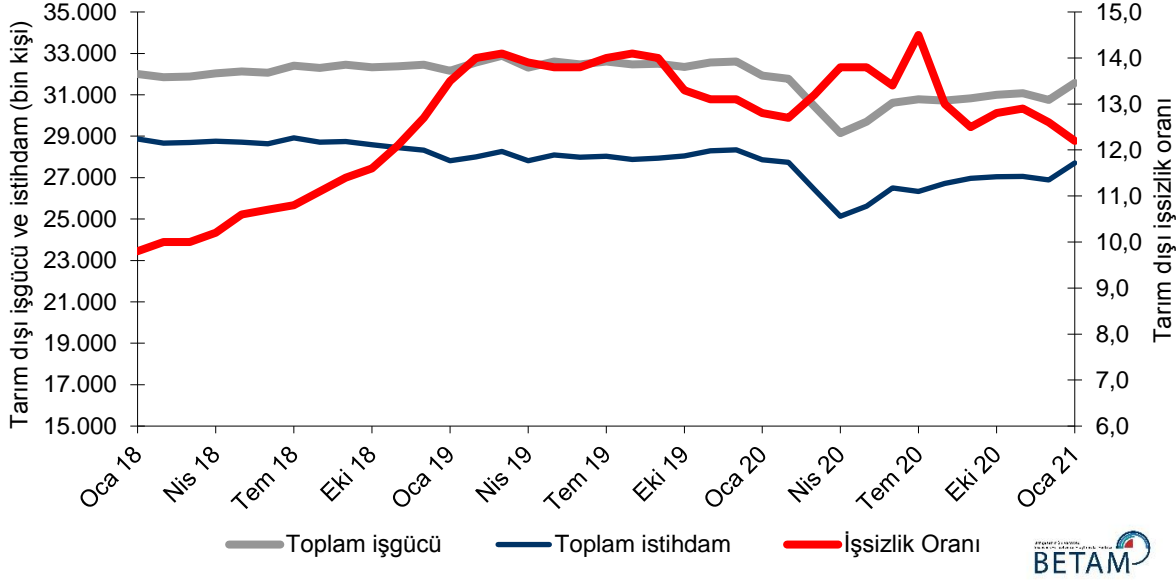
İstihdamda çarpıcı artış

Mevsim etkilerinden arındırılmış aylık verilere göre Ocak 2021’de Aralık 2020 ile kıyaslandığında, istihdam edilenlerin sayısı 822 bin artarak 27 milyon 706 bin kişi olarak kaydedilmiş, işgücü ise 821 bin artarak 31 milyon 567 bine yükselmiştir (Şekil 1, Tablo 1). Bu gelişmelerin sonucunda 2021 Ocak ayında işsiz sayısı bin kişi azalmış, işsizlik oranı da yüzde 0,4 puan azalarak yüzde 12,2’ye gerilemiştir.

¹ TÜİK 2020 yılında HİA soru kağıdında değişikliğe giderek “iş aramadığınız halde iş imkanı olsa çalışmak ister miydiniz?” sorusuna yer vermiş, ardından ek bir soru ile çalışmak istenmesine rağmen iş aranamamasının nedenlerini çok ayrıntılı bir şekilde belirleme yoluna gitmiştir.

Aylık yeni istihdam serisinde Kasım ayı 27 milyon 57 binlik toplam istihdam ile Şubat 2020 sonrasında yani pandemi döneminde en yüksek seviyesine ulaşmıştır. İşsizlik oranı da yüzde 12,9'dur. Aralık ayında istihdam 173 bin kayıpla 26 milyon 884 bine gerilerken işsizlik oranı da yüzde 12,6'ya düşmüştür. Bu şaşırtıcı sonucun nedeni, işsiz sayısının aynı dönemde 4 milyon 18 binden 3 milyon 862 bine 156 bin azalmış olmasıdır (Tablo 1). Anlaşılan işini kaybeden önemli sayıda çalışan, iş aramaktan vazgeçerek işgücü piyasasının dışına çıkmıştır. Bu olgu TÜİK tarafından yeni açıklanmaya başlanılan alternatif işsizlik oranları takip edilerek aydınlatılabilir.

Şekil 1 : Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücü, istihdam ve işsizlik oranı

Kaynak: TÜİK, Betam

Alternatif işsizlik oranlarındaki gelişmeler

TÜİK tarafından açıklanan alternatif işsizlik oranlarının nasıl hesaplandığı Kutu 1'de açıklanmaktadır. Alternatif işsizlik oranları, işgücü arzından yeterince faydalanılamayan çalışan (zamana bağlı eksik istihdam) ya da işgücü dışına çıkmış ama aslında çalışmak isteyen ve çalışmaya hazır kişileri (potansiyel işgücü) de içermektedir.

Kutu 1: Alternatif İşsizlik Oranları İle İlgili Tanımlar²

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde fiili olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Potansiyel işgücü: Referans haftasında ne istihdamda ne de işsiz olan çalışma çağındaki kişilerden; iş arayan fakat kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olmayanlarla, iş aramadığı halde çalışma isteği olan ve kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olan kişilerdir.

İşsiz: Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde aktif iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm kişiler işsiz nüfusa dahildir.

$$1) \text{ İşsizlik Oranı} = [\text{İşsiz} / \text{İşgücü}] * 100$$

$$2) \text{ Zamana bağlı eksik istihdam ile işsizliğin bütünleşik oranı} =$$

$$[(\text{Zamana bağlı eksik istihdamdaki kişiler} + \text{İşsizler}) / \text{İşgücü}] * 100$$

² Tanımlar ile ilgili daha detaylı bilgiler şu adresin *Metaveri* kısmında mevcuttur:

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=İsgucu-Istatistikleri-Ocak-2021-37486&dil=1>

3) İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı =

$$[(\text{İşsiz} + \text{Potansiyel İşgücü}) / (\text{İşgücü} + \text{Potansiyel İşgücü})] * 100$$

4) Atıl İşgücü Oranı =

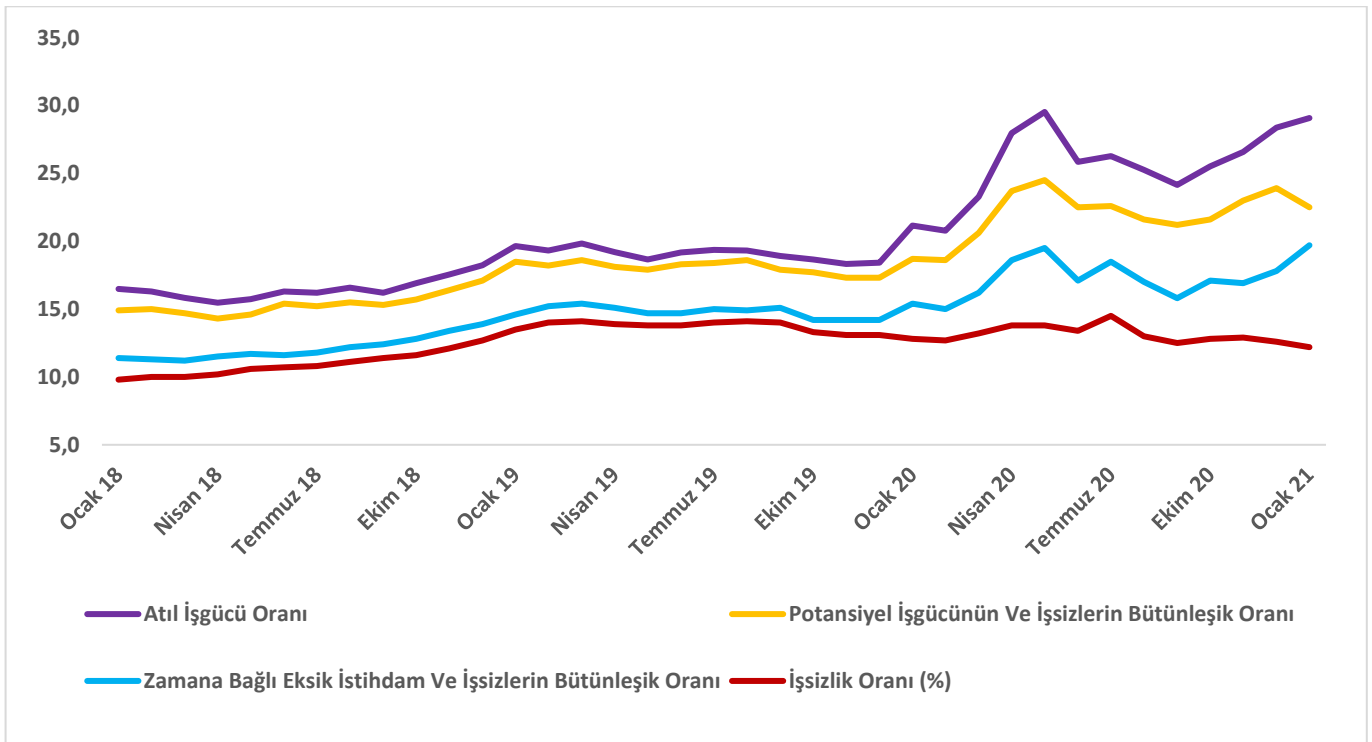
$$[(\text{Zamana Bağlı Eksik İstihdam} + \text{İşsiz} + \text{Potansiyel İşgücü}) / (\text{İşgücü} + \text{Potansiyel İşgücü})] * 100$$

Genel işsizlik oranı Aralık'tan Ocak'a esasen yüksek istihdam artışı sonucu yüzde 12,6'dan 12,2'ye gerilirken üç alternatif işsizlik oranlarından ikisinde artış gerçekleşirken birinde azalış görülmektedir. Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre "Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı" Aralık ayından Ocak ayına 1,9 yüzde puan artarak yüzde 17,8'den yüzde 19,7 seviyesine yükselirken, "Potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı" 1,4 yüzde azalarak yüzde 23,9'dan yüzde 22,5'e gerilemiştir. Bu iki alternatif işsizlik oranının bileşiminden oluşan "Atıl işgücü oranı" ise yüzde 28,4'den yüzde 29,1'e yükselerek 0,7 yüzde puan artmıştır (Şekil 2, Tablo 4).

Potansiyel işgücündeki artış bu olguyu teyit etmektedir. Kasım'dan Aralık'a artış yaklaşık 500 bindir (Tablo 4). Dolayısıyla tahmin edilebileceği gibi "Potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı" olarak adlandırılan alternatif işsizlik oranı Kasım'dan Aralık'a yüzde 23,0'dan yüzde 23,9'a yükselmiştir.

Buna karşılık Aralık'tan Ocak'a yukarıda belirtildiği gibi yüksek bir istihdam artışı söz konusudur. Sonuçta bu alternatif işsizlik oranı da yüzde 22,5'e gerilemiştir. Öte yandan azalan çalışma saatlerindeki değişimler dikkate alınarak hesaplanan diğer alternatif işsizlik oranı ("zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı") Kasım'dan Aralık'a yüzde 16,9'dan 17,8'e yükselmiş, Ocak'ta da yüzde 19,7'ye ulaşmıştır. Bu iki alternatif işsizlik oranının bileşiminden oluşan işsizlik oranı ise ("atıl işgücü oranı") Kasım'daki yüzde 26,5 seviyesinden sürekli aratarak Ocak'ta yüzde 29,1'e ulaşmıştır (Tablo 4, Şekil 2)

Şekil 2 : Manşet işsizlik oranı ve Alternatif İşsizlik Oranları (%)

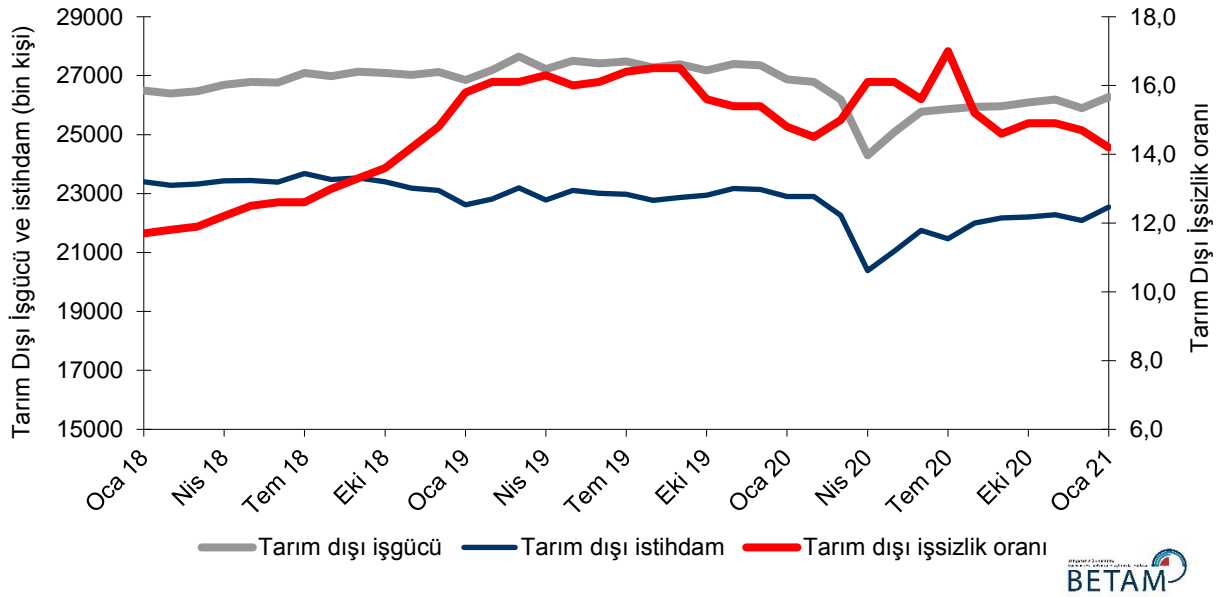

Kaynak: TÜİK, Betam

Sektörel gelişmeler ve tarım dışı işsizlik

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre Ocak 2021'de Aralık 2020 ile kıyaslandığında tarım dışı istihdam 456 bin artarak 22 milyon 544 bine ulaşmıştır (Şekil 3, Tablo 2). 2021 Ocak ayında tarım dışı işsiz sayısı ise 75 bin azalmış, tarım dışı işsizlik oranı da yüzde 0,5 puan azalarak yüzde 14,2'ye gerilemiştir. Bu gelişmelerin sonucu olarak tarım dışı işgücünde artış 381 bin olup artarak 26 milyon 275 bine yükselmiştir. Tarım dışı işsizlik oranındaki gelişmeler geniş işsizlik oranı ile paraleldir. Genel işsizlik oranı Kasım'dan Ocak'a yüzde 12,9'dan yüzde 12,2'ye gerilerken tarım dışı işsizlik oranı da aynı dönemde yüzde 14,9'dan 14,2'ye gerilemiştir.

Şekil 3 : Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü, istihdam ve işsizlik oranı

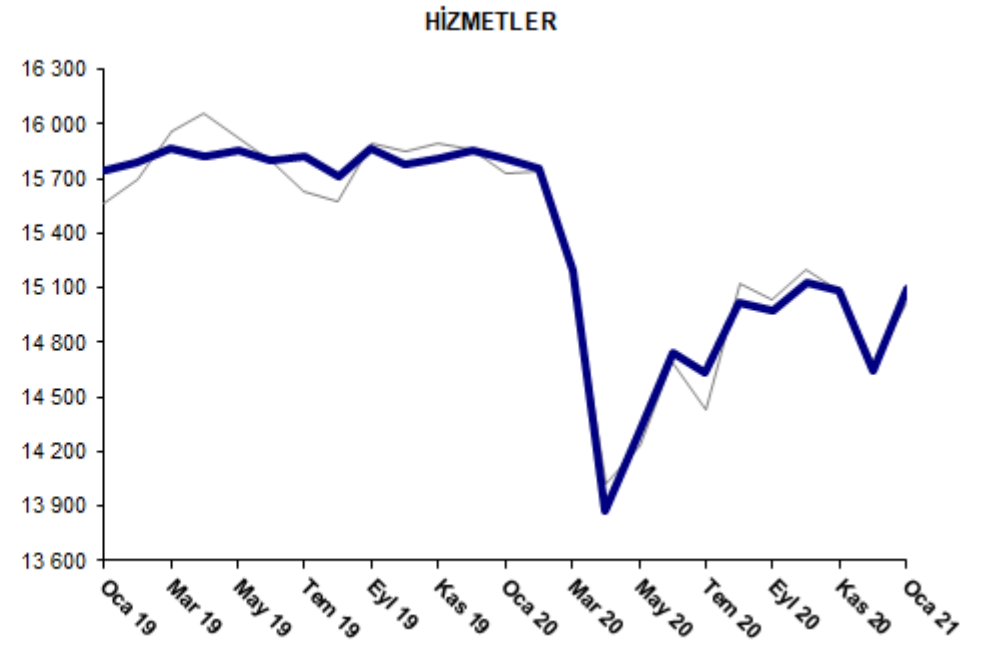
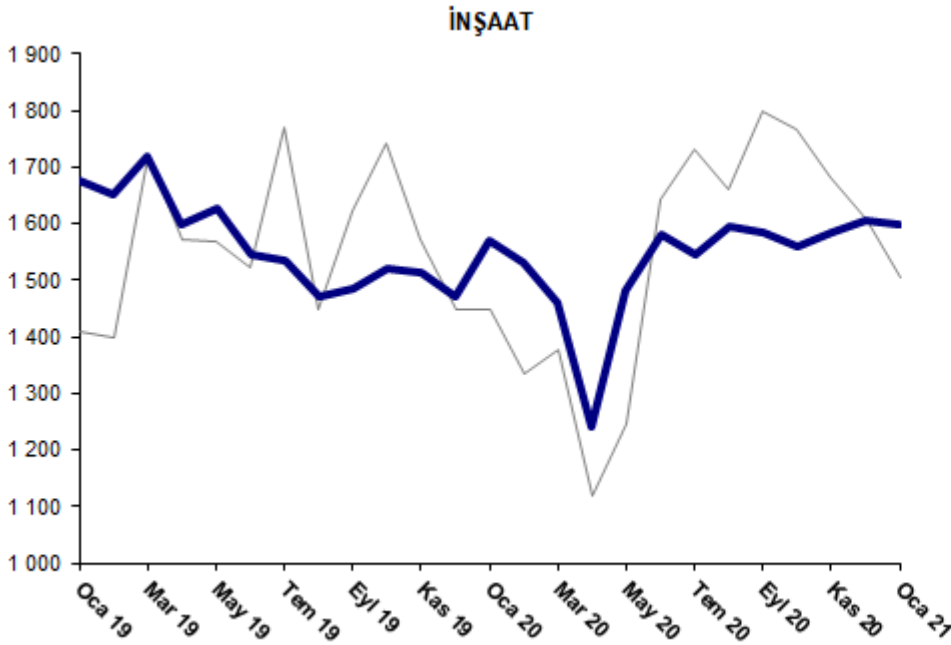
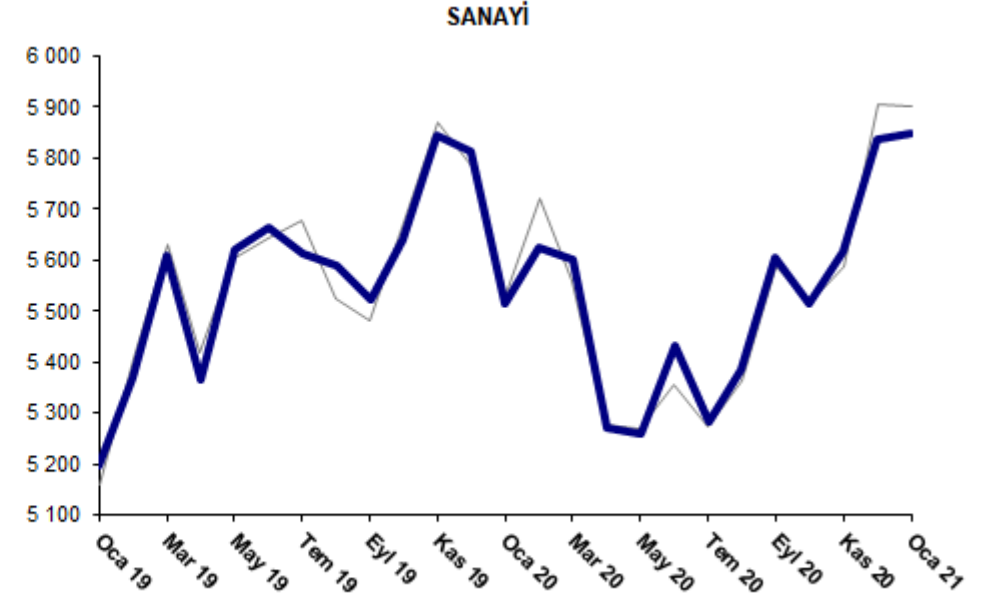
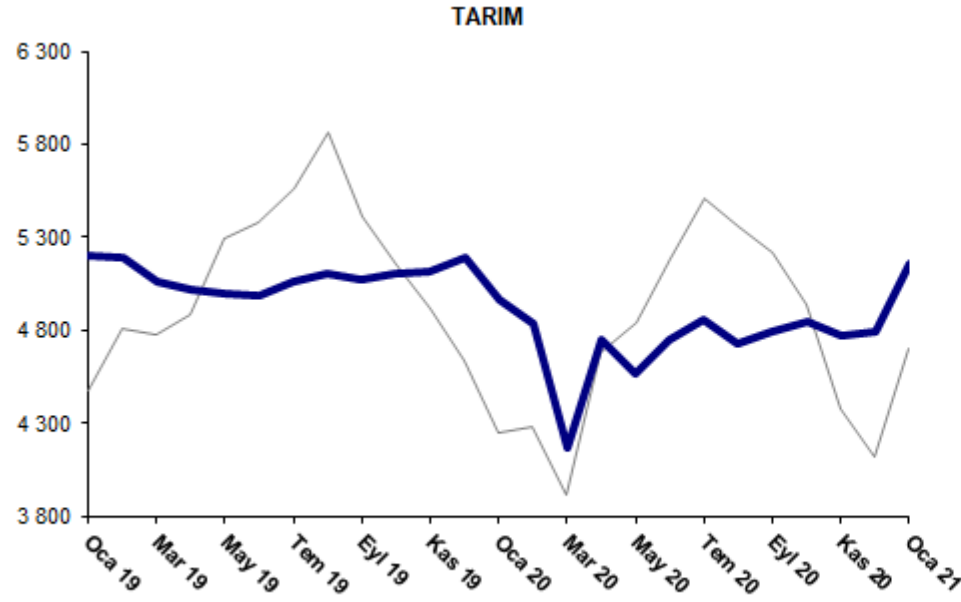
Kaynak: TÜİK, Betam

İstihdamda Aralık'tan Ocak'a 822 binlik istihdam artışının neredeyse tümü tarım ve hizmetler sektörlerinden gelmektedir. Tarımda istihdam 366 bin artarken hizmetlerde artış 451 bindir. Sanayide artış 14 binle sınırlı kalırken inşaat sektöründe 9 binlik azalış kaydedilmiştir. Tarım ve hizmetlerde bir ay içinde bu kadar yüksek istihdam artışlarının gerçekleşmesi dikkat çekicidir.

Tarımda istihdamın uzun dönem eğilimi azalış yönündedir. Bununla birlikte mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam ayda aydan büyük dalgalanmalar gösterebilmektedir. Özellikle korona şoku ile birlikte bu dalgalanmaların şiddetlendiği görülmektedir. Yine de 366 binlik artış geçen yıldan bu yana görülen en yüksek artış olduğu not edilmelidir. Tarımda kayda geçen en yüksek aylık istihdam artışı 583 bin kişi ile Nisan 2020'de görülmüştür (Tablo 3). Bu dönemde salgını kontrole altına almak için ekonomik faaliyetlere büyük kısıtlamalar getirildiğini ve bunun sonucunda tarım dışı sektörlerde büyük istihdam kayıpları yaşındığını dikkate alırsak tarımda görülen bu yüksek artışı, bir ölçüde tarım kesiminden tarım dışına işgücü transferinin duraklaması ile, bir ölçüde de işlerini kaybeden ama kırla bağlantılarını koparmamış olan kişilerin köy ve tarım ağırlıklı kasabalardaki yerleşimlerine geri dönmeleri ile açıklanabilir. Böyle ise Kasım sonuna doğru yeniden yürürlüğe konulan kısıtlamalar Ocak'ta ortaya çıkan yüksek istihdam artışının da bir bölümünü açıklıyor olabilir.

Hizmetlerde görülen yüksek istihdam artışının benzeri Mayıs ve Haziran ayında da görülmüştür. Mart ve Nisan 2020'de toplamda 1 milyon 880 binlik kaybının ardından hizmetlerde istihdam, kısıtlamaların gevşetilmesiyle birlikte takip eden iki ayda 867 bin artmıştır. Keza Kasım ayında getirilen kısıtlamalar, Aralık ayında hizmetlerde 441 binlik istihdam kaybına yol açmıştır. Bir ay sonra ise bu kayıplar telafi edilmiş görünmektedir. Ancak Ocak ayında kısıtlamalarda bir gevşeme olmadığına göre (kayak merkezleri istisnası hariç) bu artışın hizmet sektörünün hangi alt faaliyet kollarından kaynaklandığı araştırılmalıdır. Ancak bu veriler henüz kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Şekil 4 : Sektörlerin istihdam değişimi (bin kişi)

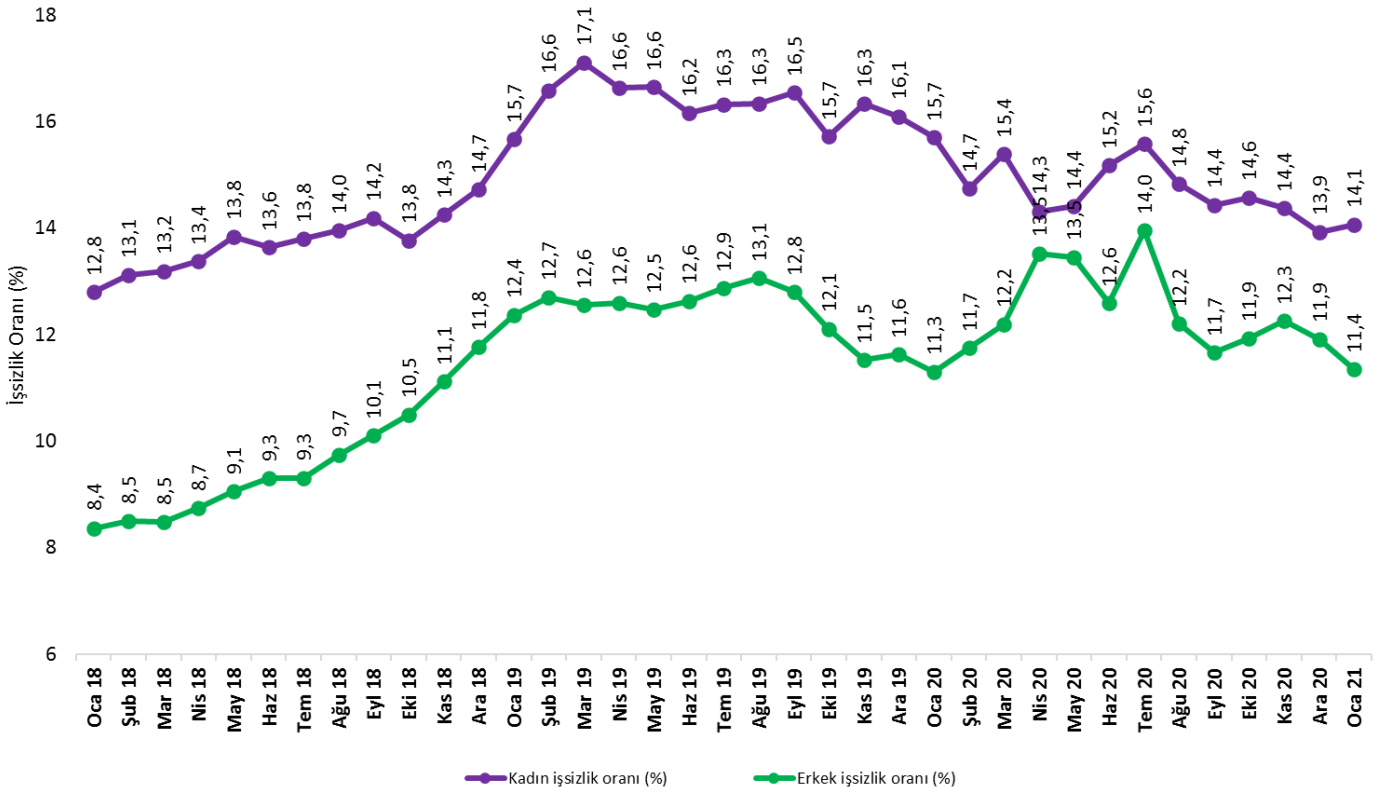
Kaynak: TÜİK, Betam

Kadın işgücünde kuvvetli artış

Şekil 5'de mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek işsizlik oranları verilmektedir³. Yukarıda bahsedildiği gibi TÜİK'in yeni veri revizyonlarıyla uyumlu şekilde biz de mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranlarını bu sefer toplumsal cinsiyet ayrımında inceliyoruz.

Kadın işsizlik oranları Kasım'da yüzde 14,4'ten Aralık'ta yüzde 13,9'a gerilemiş, daha sonra Ocak'ta tekrar yüzde 14,1'e yükselmiştir. Buna karşın erkek işsizlik oranları aynı dönemde yüzde 12,3'ten yüzde 11,9'a, daha sonra da yüzde 11,4'e gerilemiştir. Salgında bir miktar kapanan işsizlik oranlarında toplumsal cinsiyet farkının tekrar açılmaya başladığı söylenebilir. Aralık'tan Ocak'a erkeklerin işsizlik oranının önemli ölçüde gerilemesine karşın kadınların işsizlik oranının artmış olması, işsizlik oranlarındaki toplumsal cinsiyet farkını derinleştirmiştir.

Şekil 5 : Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek işsizlik oranları (%)

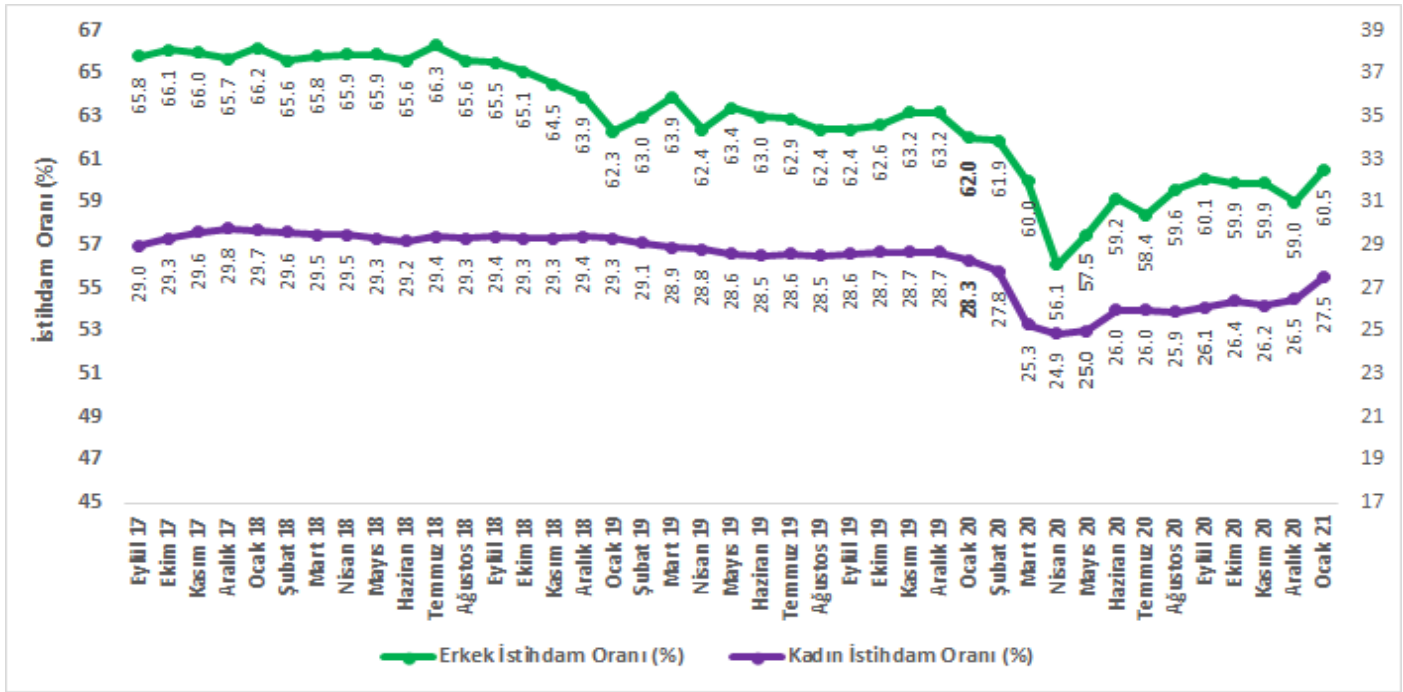
Kaynak: TÜİK, Betam

Ancak bu sefer kadın işsizlik oranlarının artmış olması, kadınların işgücüne dönüşünün hızlanmasından kaynaklanıyor gibi durmaktadır. Şubat 2020'den bu yana yüzde 30 civarında seyreden kadın işgücüne katılım oranı, Aralık'ta yüzde 30,8'den Ocak'ta yüzde 32'ye fırlamıştır (Tablo 5). Bu şiddetli artış kuşkusuz sevindirici bir gelişmedir. İşgücüne katılımın hızlı arttığı bir dönemde istihdam oranının da Aralık'ta yüzde 26,5'ten Ocak'ta yüzde 27,5'e yükseldiği görülmektedir. Aynı dönemde erkeklerin hem işgücüne katılımın yüzde 66,9'dan yüzde 68,2'ye, hem de istihdam oranının yüzde 59'dan yüzde 60,5'a yükseldiği görülmektedir.

Aralık'tan Ocak'a kadın işgücü 395 bin, kadın istihdamı 326 bin, kadın işsiz sayısı ise 69 bin kişi artmıştır. Aynı dönemde erkek işgücü 426 bin, erkek istihdamı 496 bin kişi artmış, buna paralel olarak erkek işsiz sayısı 69 bin kişi gerilemiştir.

³ 10 Mart 2020 itibarıyla TÜİK mevsim etkilerinden arındırılmış verileri toplumsal cinsiyet ayrımında yayımlamaya başlamıştır. Bu sevindirici gelişme sonucunda biz de TÜİK tarafından yayımlanan verileri kullanarak analize devam ediyoruz.

Şekil 6 : Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek istihdam oranları (%)

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 1 : Mevsim etkilerinden arındırılmış işgücü göstergeleri (bin kişi) *

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık Değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
Ocak 18	32000	28863	3137	9,8%			
Şubat 18	31844	28658	3186	10,0%	-156	-205	49
Mart 18	31884	28693	3191	10,0%	40	35	5
Nisan 18	32036	28753	3284	10,3%	152	60	93
Mayıs 18	32127	28718	3409	10,6%	91	-35	125
Haziran 18	32069	28637	3432	10,7%	-58	-81	23
Temmuz 18	32404	28919	3484	10,8%	335	282	52
Ağustos 18	32291	28704	3587	11,1%	-113	-215	103
Eylül 18	32448	28737	3711	11,4%	157	33	124
Ekim 18	32329	28592	3737	11,6%	-119	-145	26
Kasım 18	32373	28443	3930	12,1%	44	-149	193
Aralık 18	32455	28321	4133	12,7%	82	-122	203
Ocak 19	32152	27821	4331	13,5%	-303	-500	198
Şubat 19	32556	28001	4555	14,0%	404	180	224
Mart 19	32884	28264	4620	14,0%	328	263	65
Nisan 19	32310	27808	4502	13,9%	-574	-456	-118
Mayıs 19	32609	28100	4510	13,8%	299	292	8
Haziran 19	32465	27991	4474	13,8%	-144	-109	-36
Temmuz 19	32600	28035	4565	14,0%	135	44	91
Ağustos 19	32473	27883	4590	14,1%	-127	-152	25
Eylül 19	32501	27940	4561	14,0%	28	57	-29
Ekim 19	32347	28047	4300	13,3%	-154	107	-261
Kasım 19	32564	28294	4270	13,1%	217	247	-30
Aralık 19	32606	28335	4271	13,1%	42	41	1
Ocak 20	31933	27860	4074	12,8%	-673	-475	-197
Şubat 20	31777	27737	4040	12,7%	-156	-123	-34
Mart 20	30435	26423	4012	13,2%	-1342	-1314	-28
Nisan 20	29148	25133	4015	13,8%	-1287	-1290	3
Mayıs 20	29704	25618	4086	13,8%	556	485	71
Haziran 20	30610	26506	4104	13,4%	906	888	18
Temmuz 20	30776	26324	4453	14,5%	166	-182	349
Ağustos 20	30723	26719	4003	13,0%	-53	395	-450
Eylül 20	30830	26965	3865	12,5%	107	246	-138
Ekim 20	31006	27046	3960	12,8%	176	81	95
Kasım 20	31075	27057	4018	12,9%	69	11	58
Aralık 20	30746	26884	3862	12,6%	-329	-173	-156
Ocak 21	31567	27706	3861	12,2%	821	822	-1

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 2 : Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü göstergeleri (bin kişi) *

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık Değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
Ocak 18	26497	23397	3100	11,7%			
Şubat 18	26393	23279	3114	11,8%	-104	-118	14
Mart 18	26477	23326	3151	11,9%	83	47	36
Nisan 18	26694	23437	3257	12,2%	217	111	106
Mayıs 18	26789	23440	3349	12,5%	95	3	92
Haziran 18	26762	23390	3372	12,6%	-27	-50	23
Temmuz 18	27096	23682	3414	12,6%	334	292	42
Ağustos 18	26987	23479	3508	13,0%	-109	-203	94
Eylül 18	27140	23530	3610	13,3%	152	51	101
Ekim 18	27089	23405	3684	13,6%	-50	-125	75
Kasım 18	27026	23188	3838	14,2%	-63	-217	154
Aralık 18	27122	23108	4014	14,8%	96	-80	176
Ocak 19	26859	22615	4244	15,8%	-263	-493	230
Şubat 19	27190	22812	4378	16,1%	331	197	134
Mart 19	27650	23198	4452	16,1%	460	386	74
Nisan 19	27225	22787	4438	16,3%	-425	-411	-14
Mayıs 19	27508	23107	4401	16,0%	284	320	-36
Haziran 19	27423	23008	4415	16,1%	-85	-99	14
Temmuz 19	27478	22972	4506	16,4%	55	-36	91
Ağustos 19	27273	22773	4500	16,5%	-205	-199	-6
Eylül 19	27384	22866	4518	16,5%	111	93	18
Ekim 19	27182	22942	4240	15,6%	-202	76	-278
Kasım 19	27391	23173	4218	15,4%	209	231	-22
Aralık 19	27351	23139	4212	15,4%	-40	-34	-6
Ocak 20	26874	22897	3977	14,8%	-477	-242	-235
Şubat 20	26789	22905	3884	14,5%	-85	8	-93
Mart 20	26186	22258	3928	15,0%	-604	-647	43
Nisan 20	24297	20385	3912	16,1%	-1889	-1873	-16
Mayıs 20	25088	21049	4039	16,1%	791	664	127
Haziran 20	25776	21755	4021	15,6%	688	706	-18
Temmuz 20	25863	21466	4397	17,0%	87	-289	376
Ağustos 20	25938	21995	3943	15,2%	75	529	-454
Eylül 20	25960	22170	3790	14,6%	23	175	-152
Ekim 20	26087	22200	3887	14,9%	127	30	97
Kasım 20	26188	22286	3902	14,9%	101	86	15
Aralık 20	25894	22088	3806	14,7%	-294	-198	-96
Ocak 21	26275	22544	3731	14,2%	381	456	-75

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 3 : Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel istihdam (bin kişi) *

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Aylık Değişimler			
					Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
Ocak 18	5466	5681	2195	15521				
Şubat 18	5379	5555	2175	15548	-87	-126	-20	27
Mart 18	5367	5568	2130	15628	-12	13	-45	80
Nisan 18	5316	5602	2151	15684	-51	34	21	56
Mayıs 18	5278	5693	2075	15673	-38	91	-76	-11
Haziran 18	5247	5645	2011	15735	-31	-48	-64	62
Temmuz 18	5237	5844	2016	15822	-10	199	5	87
Ağustos 18	5225	5752	1912	15814	-12	-92	-104	-8
Eylül 18	5207	5753	1950	15828	-18	1	38	14
Ekim 18	5187	5791	1887	15727	-20	38	-63	-101
Kasım 18	5255	5659	1764	15764	68	-132	-123	37
Aralık 18	5213	5629	1787	15693	-42	-30	23	-71
Ocak 19	5206	5195	1675	15745	-7	-434	-112	52
Şubat 19	5189	5371	1653	15788	-17	176	-22	43
Mart 19	5066	5608	1719	15870	-123	237	66	82
Nisan 19	5021	5365	1599	15822	-45	-243	-120	-48
Mayıs 19	4993	5620	1628	15859	-28	255	29	37
Haziran 19	4983	5663	1546	15799	-10	43	-82	-60
Temmuz 19	5063	5614	1535	15823	80	-49	-11	24
Ağustos 19	5110	5590	1471	15712	47	-24	-64	-111
Eylül 19	5074	5521	1485	15860	-36	-69	14	148
Ekim 19	5105	5642	1521	15778	31	121	36	-82
Kasım 19	5121	5844	1514	15815	16	202	-7	37
Aralık 19	5196	5815	1470	15854	75	-29	-44	39
Ocak 20	4963	5513	1571	15814	-233	-302	101	-40
Şubat 20	4832	5623	1530	15753	-131	110	-41	-61
Mart 20	4165	5602	1460	15196	-667	-21	-70	-557
Nisan 20	4748	5272	1240	13873	583	-330	-220	-1323
Mayıs 20	4569	5261	1482	14305	-179	-11	242	432
Haziran 20	4751	5432	1582	14740	182	171	100	435
Temmuz 20	4858	5283	1545	14638	107	-149	-37	-102
Ağustos 20	4724	5385	1596	15014	-134	102	51	376
Eylül 20	4795	5607	1584	14979	71	222	-12	-35
Ekim 20	4846	5515	1560	15126	51	-92	-24	147
Kasım 20	4771	5617	1583	15086	-75	102	23	-40
Aralık 20	4796	5836	1607	14645	25	219	24	-441
Ocak 21	5162	5850	1598	15096	366	14	-9	451

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 4 : İşsizlik Ve Alternatif İşsizlik Oranları (%) Ve Seviyeleri (Bin) *

	İşsizlik Oranı (%)	İşsiz Sayısı (Bin)	Zamana Bağlı Eksik İstihdam Ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı	Zamana Bağlı Eksik İstihdam (bin)	Potansiyel İşgücünün Ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı	Potansiyel İşgücü (bin)	Atıl İşgücü Oranı	Atıl İşgücü (bin)
Ocak 18	9.8	3137	11.4	511	14.9	1917	16.5	5565
Şubat 18	10.0	3186	11.3	412	15.0	1871	16.2	5470
Mart 18	10.0	3191	11.2	380	14.7	1754	15.9	5325
Nisan 18	10.2	3284	11.5	400	14.3	1514	15.4	5198
Mayıs 18	10.6	3409	11.7	350	14.6	1501	15.7	5259
Haziran 18	10.7	3432	11.6	288	15.4	1781	16.3	5501
Temmuz 18	10.8	3484	11.8	340	15.2	1700	16.2	5523
Ağustos 18	11.1	3587	12.2	353	15.5	1678	16.6	5618
Eylül 18	11.4	3711	12.4	313	15.3	1480	16.2	5504
Ekim 18	11.6	3737	12.8	401	15.7	1588	16.9	5726
Kasım 18	12.1	3930	13.4	408	16.4	1650	17.6	5988
Aralık 18	12.7	4133	13.9	378	17.1	1709	18.2	6220
Ocak 19	13.5	4331	14.6	363	18.5	1984	19.6	6678
Şubat 19	14.0	4555	15.2	394	18.2	1675	19.3	6624
Mart 19	14.1	4620	15.4	444	18.6	1838	19.8	6902
Nisan 19	13.9	4502	15.1	377	18.1	1644	19.2	6522
Mayıs 19	13.8	4510	14.7	284	17.9	1616	18.7	6410
Haziran 19	13.8	4474	14.7	298	18.3	1796	19.2	6568
Temmuz 19	14.0	4565	15.0	325	18.4	1757	19.4	6647
Ağustos 19	14.1	4590	14.9	248	18.6	1781	19.3	6620
Eylül 19	14.0	4561	15.1	347	17.9	1531	18.9	6438
Ekim 19	13.3	4300	14.2	293	17.7	1732	18.6	6325
Kasım 19	13.1	4270	14.2	354	17.3	1649	18.3	6273
Aralık 19	13.1	4271	14.2	359	17.3	1656	18.4	6286
Ocak 20	12.8	4074	15.4	844	18.7	2334	21.2	7252
Şubat 20	12.7	4040	15.0	727	18.6	2298	20.8	7064
Mart 20	13.2	4012	16.2	918	20.6	2843	23.3	7774
Nisan 20	13.8	4015	18.6	1407	23.7	3792	28.0	9213
Mayıs 20	13.8	4086	19.5	1706	24.5	4227	29.5	10019
Haziran 20	13.4	4104	17.1	1130	22.5	3591	25.8	8826
Temmuz 20	14.5	4453	18.5	1241	22.6	3233	26.3	8927
Ağustos 20	13.0	4003	17.0	1220	21.6	3359	25.3	8582
Eylül 20	12.5	3865	15.8	1006	21.2	3390	24.1	8261
Ekim 20	12.8	3960	17.1	1342	21.6	3491	25.5	8793
Kasım 20	12.9	4018	16.9	1234	23.0	4064	26.5	9316
Aralık 20	12.6	3862	17.8	1611	23.9	4581	28.4	10054
Ocak 21	12.2	3861	19.7	2358	22.5	4183	29.1	10401

Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 5 : Mevsim etkilerinden arındırılmış kadın ve erkek genel işgücü göstergeleri (bin)

	Toplam İşgücü, Kadın	Toplam İstihdam, Kadın	Toplam İşsiz, Kadın	Toplam İşgücü, Erkek	Toplam İstihdam, Erkek	Toplam İşsiz, Erkek	Kadın İşgücü / 15+	Kadın İstihdam / 15+	Erkek İşgücü / 15+	Erkek İstihdam / 15+
Ocak 18	10.390	9.060	1.330	21.611	19.804	1.807	34,1	29,7	72,3	66,2
Şubat 18	10.387	9.024	1.363	21.457	19.634	1.823	34,1	29,6	71,7	65,6
Mart 18	10.363	8.996	1.368	21.521	19.697	1.823	33,9	29,5	71,9	65,8
Nisan 18	10.405	9.013	1.393	21.631	19.740	1.891	34,0	29,5	72,2	65,9
Mayıs 18	10.417	8.975	1.442	21.710	19.744	1.966	34,0	29,3	72,4	65,9
Haziran 18	10.365	8.951	1.414	21.704	19.686	2.018	33,8	29,2	72,4	65,6
Temmuz 18	10.445	9.004	1.441	21.959	19.915	2.043	34,1	29,4	73,1	66,3
Ağustos 18	10.450	8.992	1.458	21.841	19.712	2.129	34,0	29,3	72,7	65,6
Eylül 18	10.537	9.042	1.495	21.910	19.695	2.216	34,3	29,4	72,9	65,5
Ekim 18	10.456	9.016	1.440	21.873	19.576	2.297	34,0	29,3	72,7	65,1
Kasım 18	10.533	9.032	1.501	21.839	19.411	2.429	34,2	29,3	72,6	64,5
Aralık 18	10.627	9.062	1.565	21.827	19.259	2.568	34,5	29,4	72,5	63,9
Ocak 19	10.719	9.039	1.679	21.434	18.782	2.652	34,7	29,3	71,1	62,3
Şubat 19	10.777	8.989	1.788	21.779	19.012	2.767	34,9	29,1	72,1	63,0
Mart 19	10.794	8.947	1.846	22.090	19.316	2.774	34,9	28,9	73,1	63,9
Nisan 19	10.699	8.920	1.779	21.611	18.888	2.723	34,5	28,8	71,4	62,4
Mayıs 19	10.639	8.868	1.771	21.971	19.232	2.739	34,3	28,6	72,5	63,5
Haziran 19	10.563	8.856	1.707	21.902	19.135	2.767	34,0	28,5	72,2	63,0
Temmuz 19	10.649	8.910	1.739	21.951	19.125	2.826	34,2	28,6	72,2	62,9
Ağustos 19	10.622	8.886	1.736	21.851	18.997	2.854	34,1	28,5	71,8	62,4
Eylül 19	10.694	8.925	1.769	21.807	19.015	2.792	34,3	28,6	71,6	62,4
Ekim 19	10.623	8.953	1.670	21.724	19.094	2.630	34,0	28,7	71,2	62,6
Kasım 19	10.741	8.986	1.755	21.823	19.308	2.516	34,3	28,7	71,4	63,2
Aralık 19	10.727	9.000	1.726	21.879	19.334	2.545	34,2	28,7	71,5	63,2
Ocak 20	10.524	8.871	1.653	21.410	18.989	2.421	33,5	28,3	69,9	62,0
Şubat 20	10.258	8.746	1.512	21.519	18.991	2.528	32,6	27,8	70,1	61,9
Mart 20	9.418	7.969	1.448	21.018	18.454	2.564	29,9	25,3	68,3	60,0
Nisan 20	9.166	7.854	1.312	19.982	17.279	2.703	29,1	24,9	64,9	56,1
Mayıs 20	9.206	7.879	1.327	20.497	17.739	2.758	29,2	25,0	66,4	57,5
Haziran 20	9.682	8.212	1.470	20.928	18.293	2.634	30,6	26,0	67,7	59,2
Temmuz 20	9.738	8.221	1.516	21.039	18.103	2.936	30,8	26,0	67,9	58,4
Ağustos 20	9.653	8.221	1.432	21.069	18.498	2.571	30,5	25,9	67,9	59,6
Eylül 20	9.685	8.287	1.398	21.145	18.678	2.467	30,5	26,1	68,0	60,1
Ekim 20	9.812	8.382	1.430	21.194	18.665	2.530	30,9	26,4	68,0	59,9
Kasım 20	9.750	8.348	1.403	21.324	18.709	2.615	30,6	26,2	68,3	59,9
Aralık 20	9.812	8.445	1.367	20.934	18.439	2.495	30,8	26,5	66,9	59,0
Ocak 21	10.207	8.771	1.436	21.360	18.935	2.426	32,0	27,5	68,2	60,5

Kaynak: TÜİK, Betam